

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΕΛΛΑΔΑ & ΔΙΑΣΤΗΜΑ

Τρίτη 20 Ιουνίου 2023, ώρα 17.30
Αμφιθέατρο ΤΕΕ/ΤΚΜ (Μ. Αλεξάνδρου 49, Θεσσαλονίκη)

Εφαρμογές τηλεπισκόπησης στην πρόληψη και διαχείριση των δασικών πυρκαγιών: Το Εθνικό Παρατηρητήριο Δασικών Πυρκαγιών (ΕΠαΔαΠ)

Σταυρακούδης Δημήτρης, Γήτας Ιωάννης

Εργαστήριο Δασικής Διαχειριστικής & Τηλεπισκόπησης
Τμήμα Δασολογίας & Φυσικού Περιβάλλοντος ΑΠΘ

<https://fmrs.web.auth.gr>

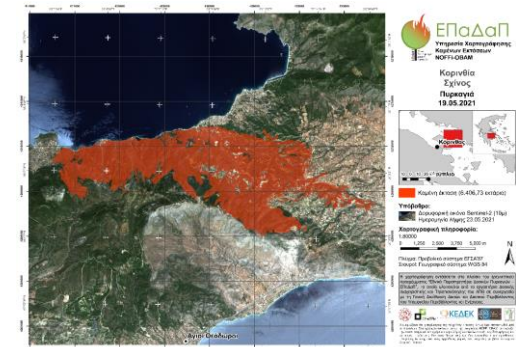
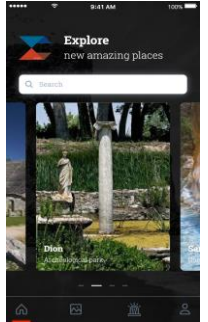
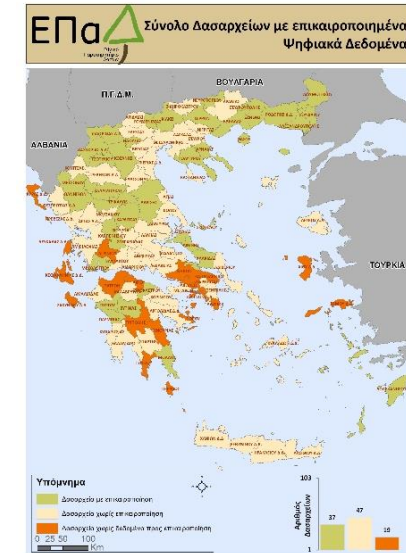
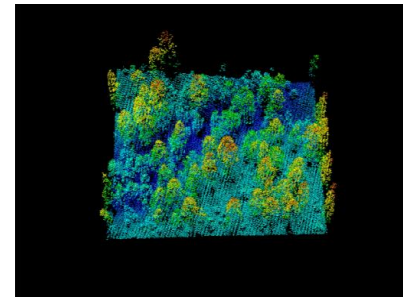
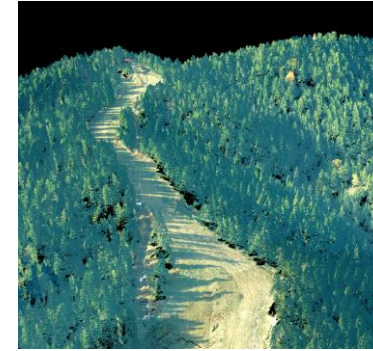
ΕΠαΔαΠ
Εθνικό
Παρατηρητήριο
Δασικών
Πυρκαγιών

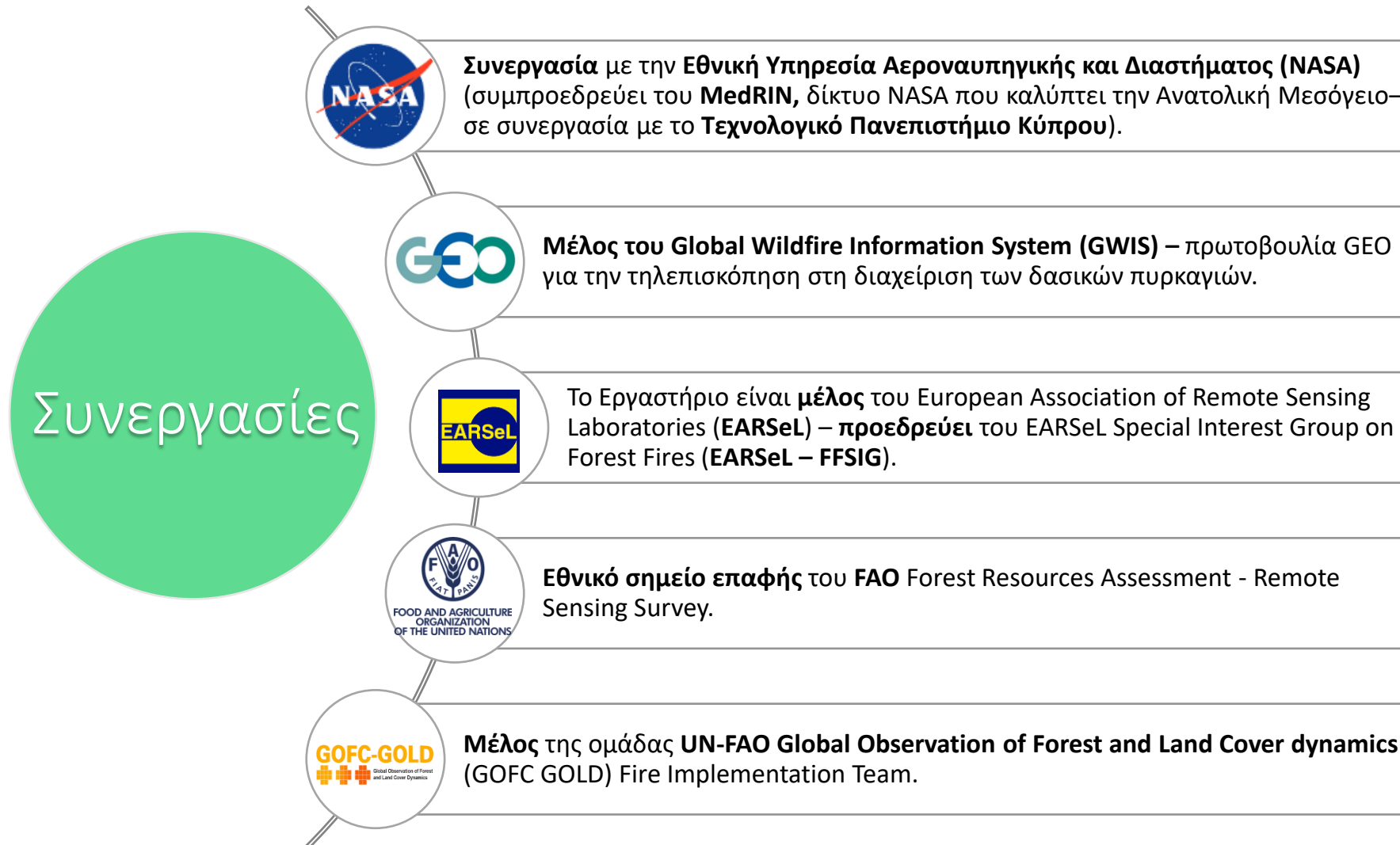

Εργαστήριο Δασικής Διαχειριστικής & Τηλεπισκόπησης ΑΠΘ

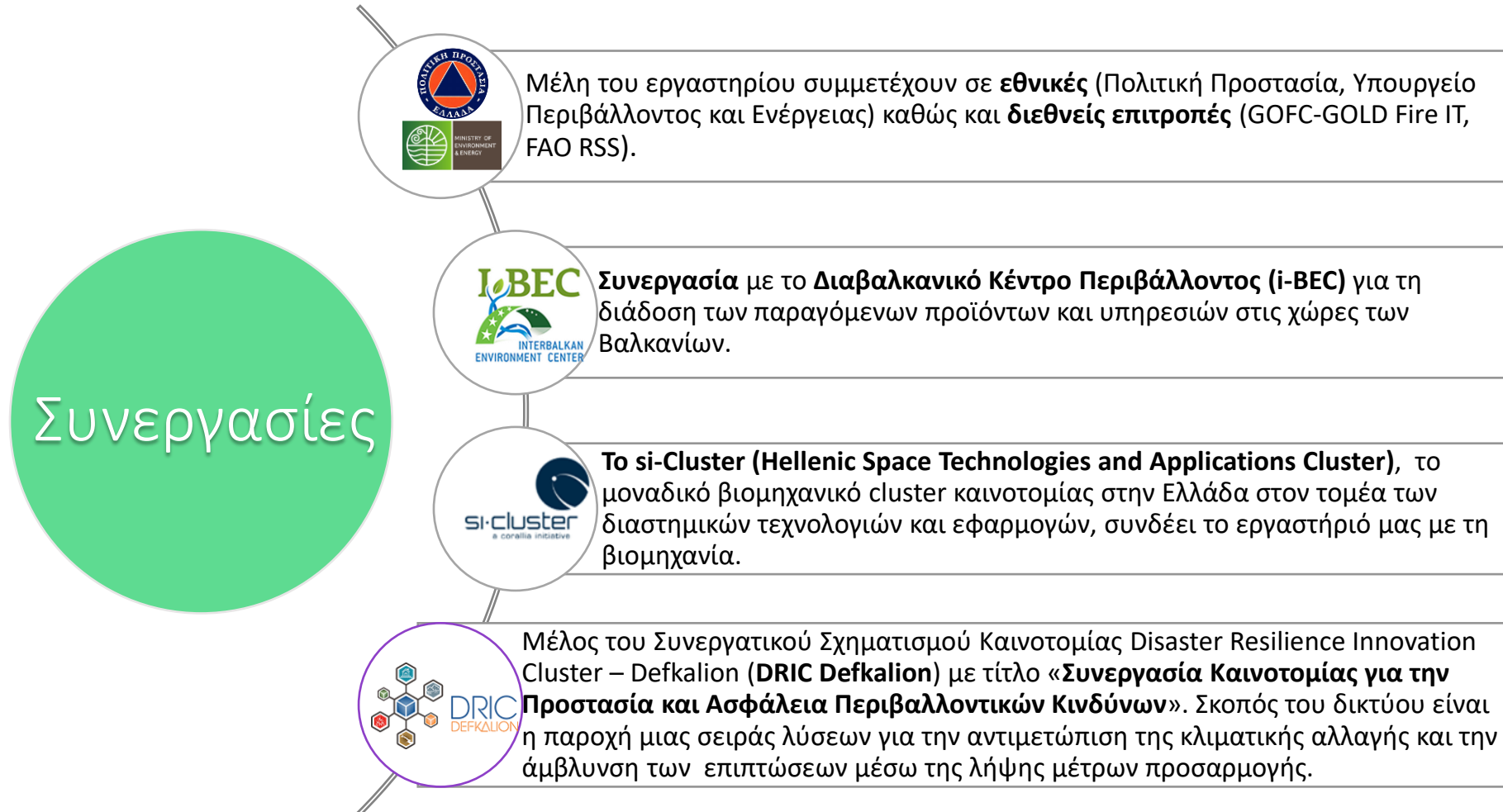
- Εκπαίδευση φοιτητών και έρευνα σχετική με εφαρμογές τηλεπισκόπησης και γεωγραφικών συστημάτων πληροφοριών στη:
  - Διαχείριση δασών και δασικών πυρκαγιών
  - Διαχείριση δασών και κλιματική αλλαγή
  - Χαρτογράφηση Χρήσεων/Κάλυψης Γης
  - Οικολογία τοπίου
  - Εδαφική διάβρωση
  - Εκτίμηση υποβάθμισης του περιβάλλοντος
  - Δυναμική οικοσυστημάτων

Εργαστήριο Δασικής Διαχειριστικής & Τηλεπισκόπησης ΑΠΘ

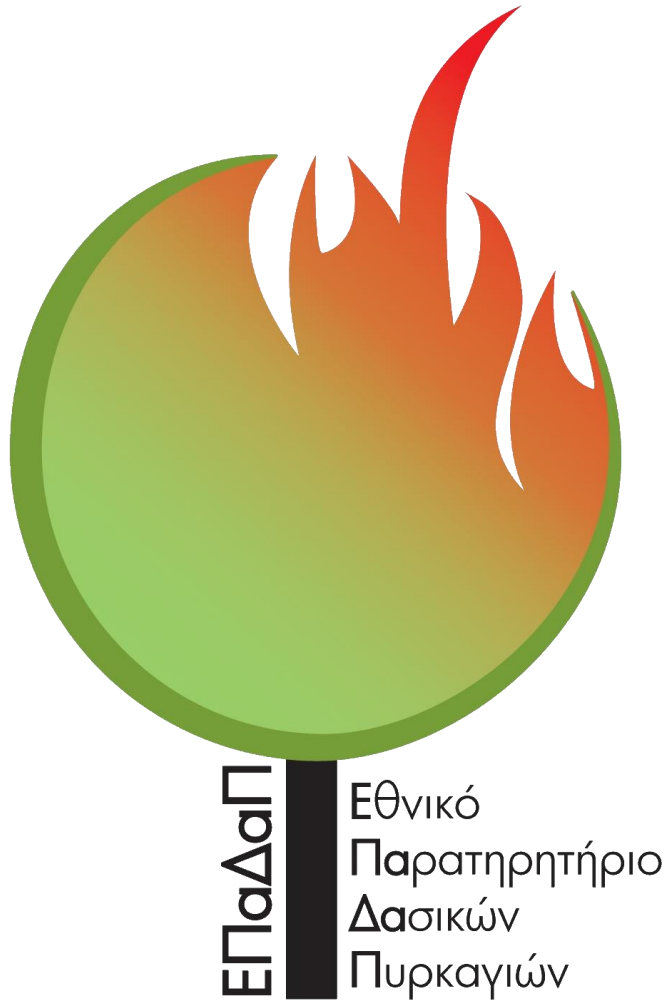

Εργαστήριο Δασικής Διαχειριστικής & Τηλεπισκόπησης ΑΠΘ

Εθνικό Παρατηρητήριο Δασικών Πυρκαγιών (ΕΠαΔαΠ)

Τίτλος	Δημιουργία & Πιλοτική Λειτουργία Εθνικού Παρατηρητηρίου Δασικών Πυρκαγιών (ΕΠαΔαΠ) – Ανάπτυξη δεικτών, προϊόντων και υπηρεσιών σχετικών με την πρόληψη των δασικών πυρκαγιών καθώς και την εκτίμηση των επιπτώσεων αυτών / National Observatory of Forest Fires (NOFFi) http://epadap.web.auth.gr	
Δικαιούχος	ΥΠΕΝ / Γενική Διεύθυνση Δασών και Δασικού Περιβάλλοντος	
Χρηματοδότηση	Πράσινο Ταμείο	
Διάρκεια	2014–2018	
Υλοποίηση	Εργαστήριο Δασικής Διαχειριστικής & Τηλεπισκόπησης ΑΠΘ	Διαβαλκανικό Κέντρο Περιβάλλοντος
Ομάδα υλοποίησης	Ιωάννης Γήτας Μαρία Τομπουλίδου Δημήτρης Σταυρακούδης Ελένη Δραγόζη Διονύσης Γρηγοριάδης Θωμάς Καταγής Αλεξάνδρα Στεφανίδου Χαρά Μηνάκου	Γεώργιος Ζαλίδης Γεώργιος Ευτυχίδης Χρήστος Καλογερόπουλος Φώτης Κατσόγιαννος

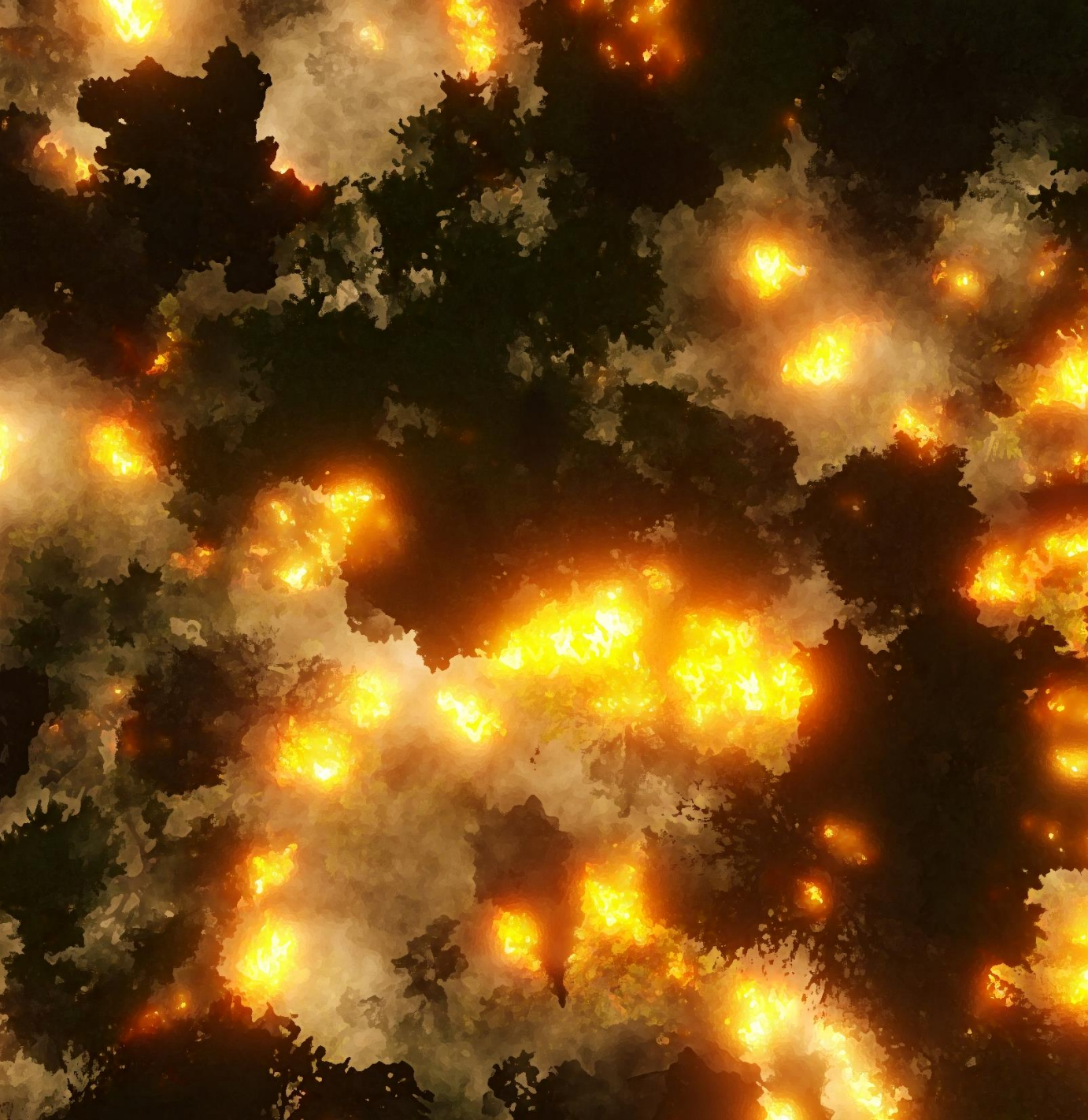

Εθνικό Παρατηρητήριο Δασικών Πυρκαγιών (ΕΠαΔαΠ / gOFFi)

Τίτλος	Διερεύνηση δυνατοτήτων εφαρμογής σύγχρονων τεχνολογιών στην πρόληψη των δασικών πυρκαγιών και στην ανάλυση της μεταπυρικής πορείας της βλάστησης με πιλοτική εφαρμογή τους / Greek Observatory of Forest Fires (gOFFi) https://goffi.web.auth.gr
Δικαιούχος	ΥΠΕΝ / Γενική Διεύθυνση Δασών και Δασικού Περιβάλλοντος
Χρηματοδότηση	Πράσινο Ταμείο
Διάρκεια	2020–2025
Υλοποίηση	Εργαστήριο Δασικής Διαχειριστικής & Τηλεπισκόπησης ΑΠΘ
Ομάδα υλοποίησης	Ιωάννης Γήτας Δημήτρης Σταυρακούδης Αλεξάνδρα Στεφανίδου Νίκος Γεωργόπουλος Κωνσταντίνος Αντωνιάδης Μιχάλης Σισμάνης Χαρά Μηνάκου

Στόχοι

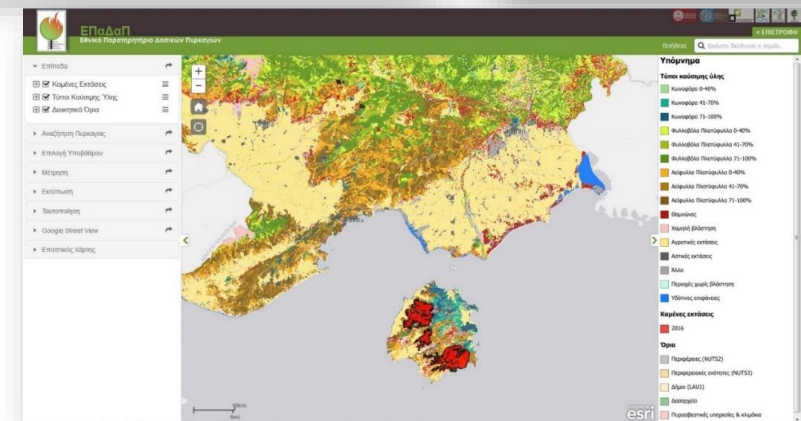
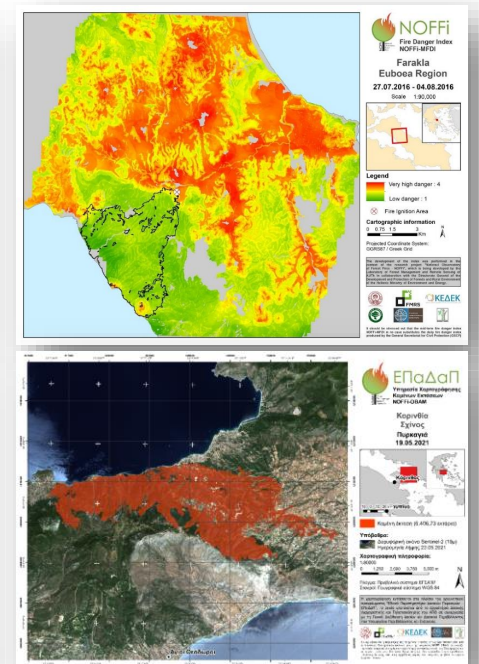
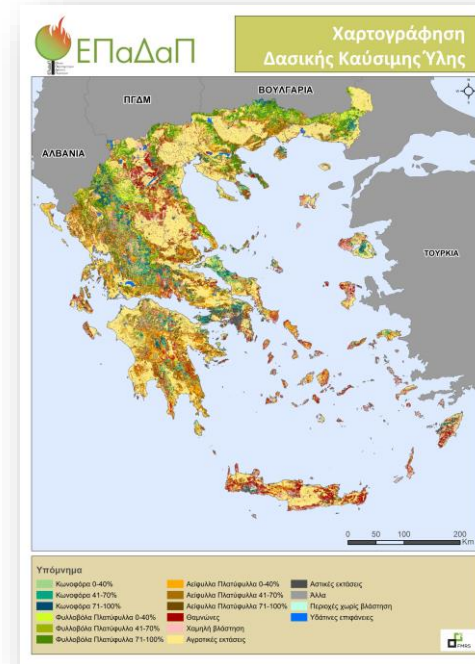
- Ανάπτυξη **προϊόντων** και **υπηρεσιών** που βοηθούν τόσο στην **πρόληψη** των δασικών πυρκαγιών όσο και στην εκτίμηση των περιβαλλοντικών τους **επιπτώσεων**
- Προώθηση της **διασυνοριακής συνεργασίας** με όμορες Βαλκανικές χώρες με τη χρήση κοινών καινοτόμων εργαλείων που παράγονται από Ελληνικούς φορείς

Προϊόντα & Υπηρεσίες ΕΠαΔαΠ

- Χαρτογράφηση τύπων καύσιμης ύλης (**FTM**)
- Μεσοπρόθεσμος δείκτης κινδύνου έναρξης πυρκαγιάς (**MFDI**)
- Υπηρεσία χαρτογράφησης καμένων εκτάσεων (**OBAM**)
- Υπηρεσία ποσοτικοποίησης των άμεσων επιπτώσεων των πυρκαγιών (**Severity**)
- Υπηρεσία παρακολούθησης της μεταπυρικής εξέλιξης της βλάστησης (**Post-fire monitoring**)
- Διαδικτυακή εφαρμογή Γεωγραφικών Συστημάτων Πληροφοριών (**WebGIS**)

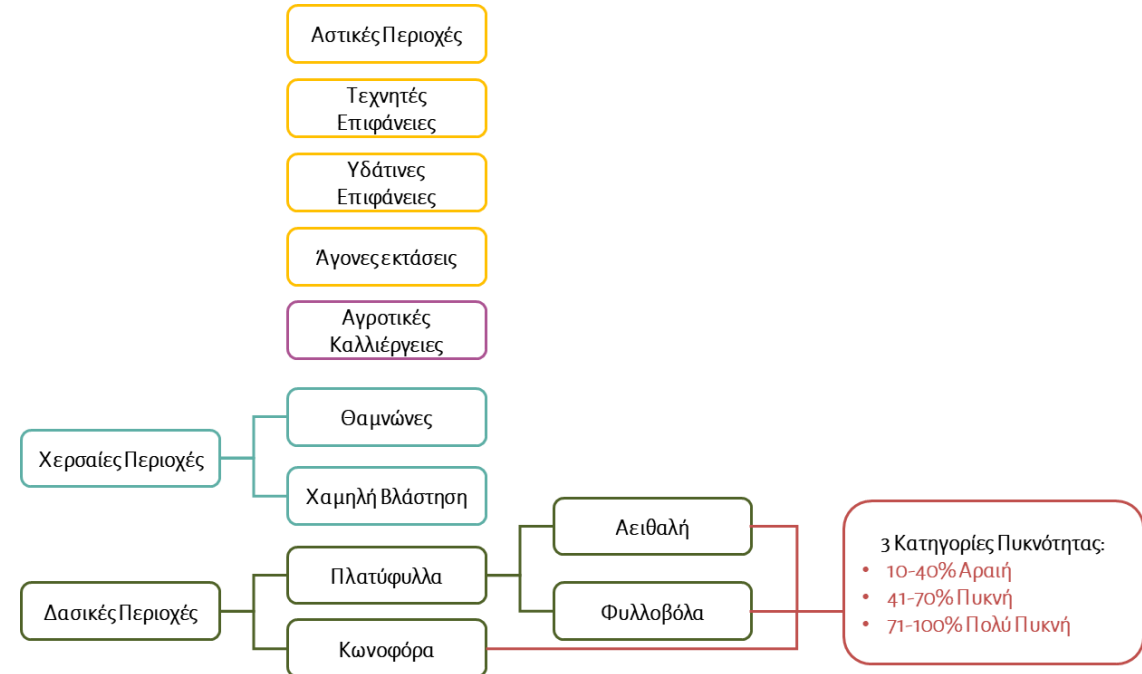

Χαρτογράφηση τύπων καύσιμης ύλης

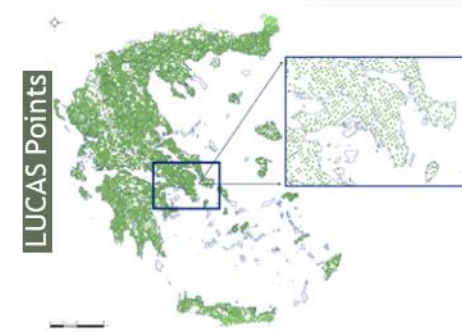
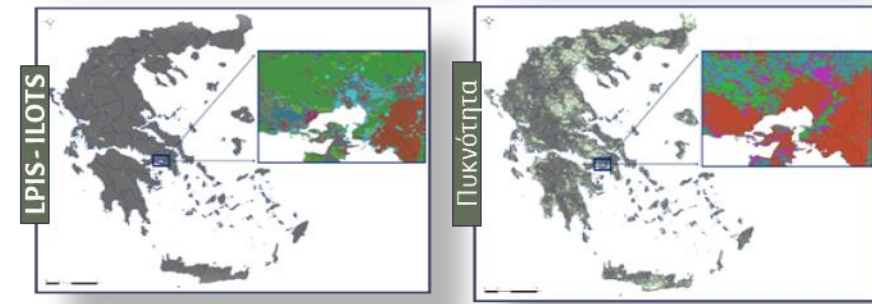
- Ταξινομούνται οι βασικές κατηγορίες **δασικής καύσιμης ύλης** που συναντώνται στην Ελλάδα
- Μεθοδολογία χαρτογράφησης μέσω δορυφορικών δεδομένων και βοηθητικών δεδομένων

Χαρτογράφηση τύπων καύσιμης ύλης

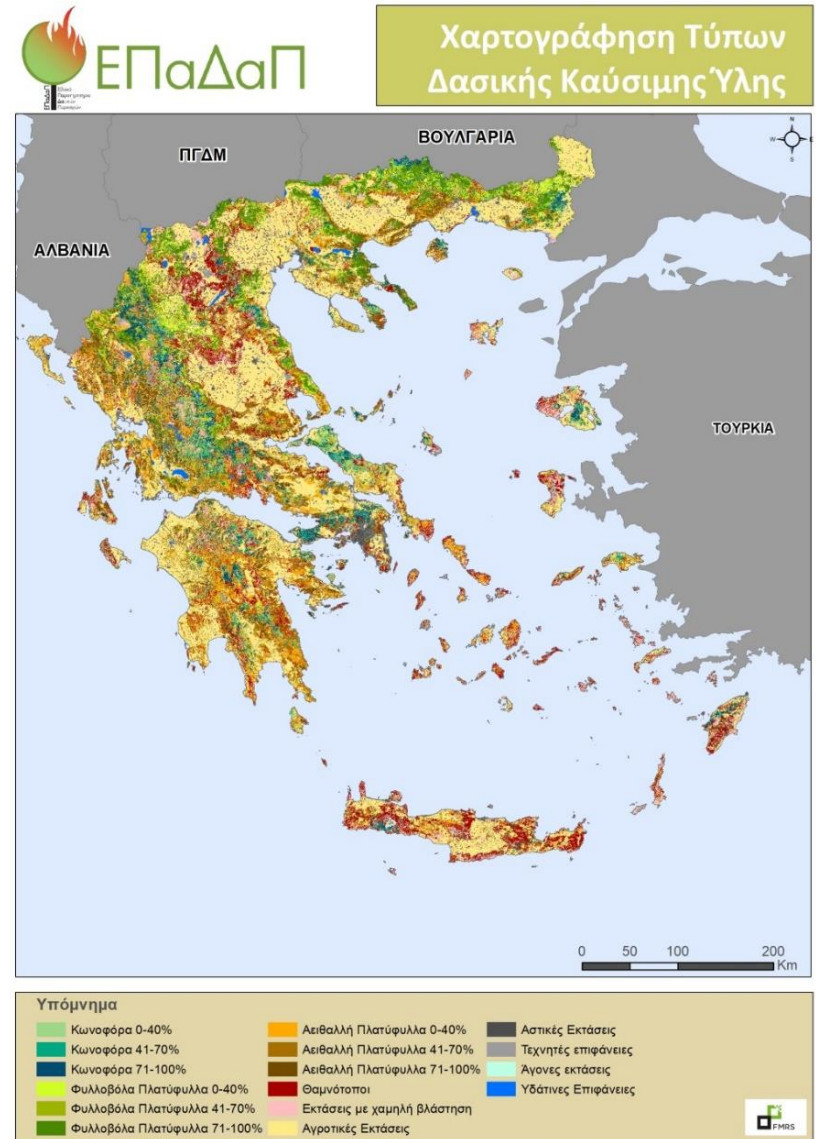
- Ταξινομούνται οι βασικές κατηγορίες **δασικής καύσιμης ύλης** που συναντώνται στην Ελλάδα
- Μεθοδολογία χαρτογράφησης μέσω δορυφορικών δεδομένων και βοηθητικών δεδομένων
- Η αρχική υλοποίηση βασίστηκε σε ζεύγη (χειμερινή – θερινή) δορυφορικών εικόνων Landsat 8 για το διαχωρισμό τύπων βλάστησης
- Βοηθητικά γεωχωρικά δεδομένα για τον τελικό διαχωρισμό των τύπων καυσίμων (LPIS/ILOTS, πυκνότητα βλάστησης)

Χαρτογράφηση τύπων καύσιμης ύλης

- Ταξινομούνται οι βασικές κατηγορίες **δασικής καύσιμης ύλης** που συναντώνται στην Ελλάδα
- Μεθοδολογία χαρτογράφησης μέσω δορυφορικών δεδομένων και βοηθητικών δεδομένων
- Η αρχική υλοποίηση βασίστηκε σε ζεύγη (χειμερινή – θερινή) δορυφορικών εικόνων Landsat 8 για το διαχωρισμό τύπων βλάστησης
- Βοηθητικά γεωχωρικά δεδομένα για τον τελικό διαχωρισμό των τύπων καυσίμων (LPIS/ILOTS, πυκνότητα βλάστησης)
- Εφαρμόστηκε **σε όλη τη χώρα**
- Ακρίβεια: **92,59%** για τον τελικό χάρτη τύπων καύσιμης ύλης, **87,80%** εξαιρώντας τις περιοχές που χαρακτηρίστηκαν μέσω ILOTS (βάσει των δεδομένων πεδίου LUCAS)

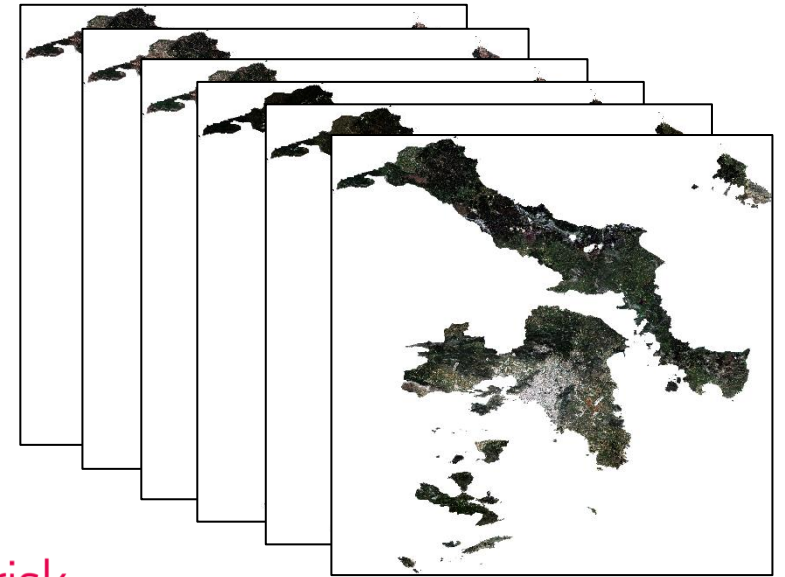

Χαρτογράφηση τύπων καύσιμης ύλης (gOFFi)

- Στο πλαίσιο του gOFFi η μεθοδολογία επεκτάθηκε:
  - Αξιοποίηση χρονοσειράς δορυφορικών δεδομένων Sentinel-2
  - Οι τύποι καύσιμης ύλης εναρμονίστηκαν με το σχήμα του ευρωπαϊκού προγράμματος H2020 FirEUrisk

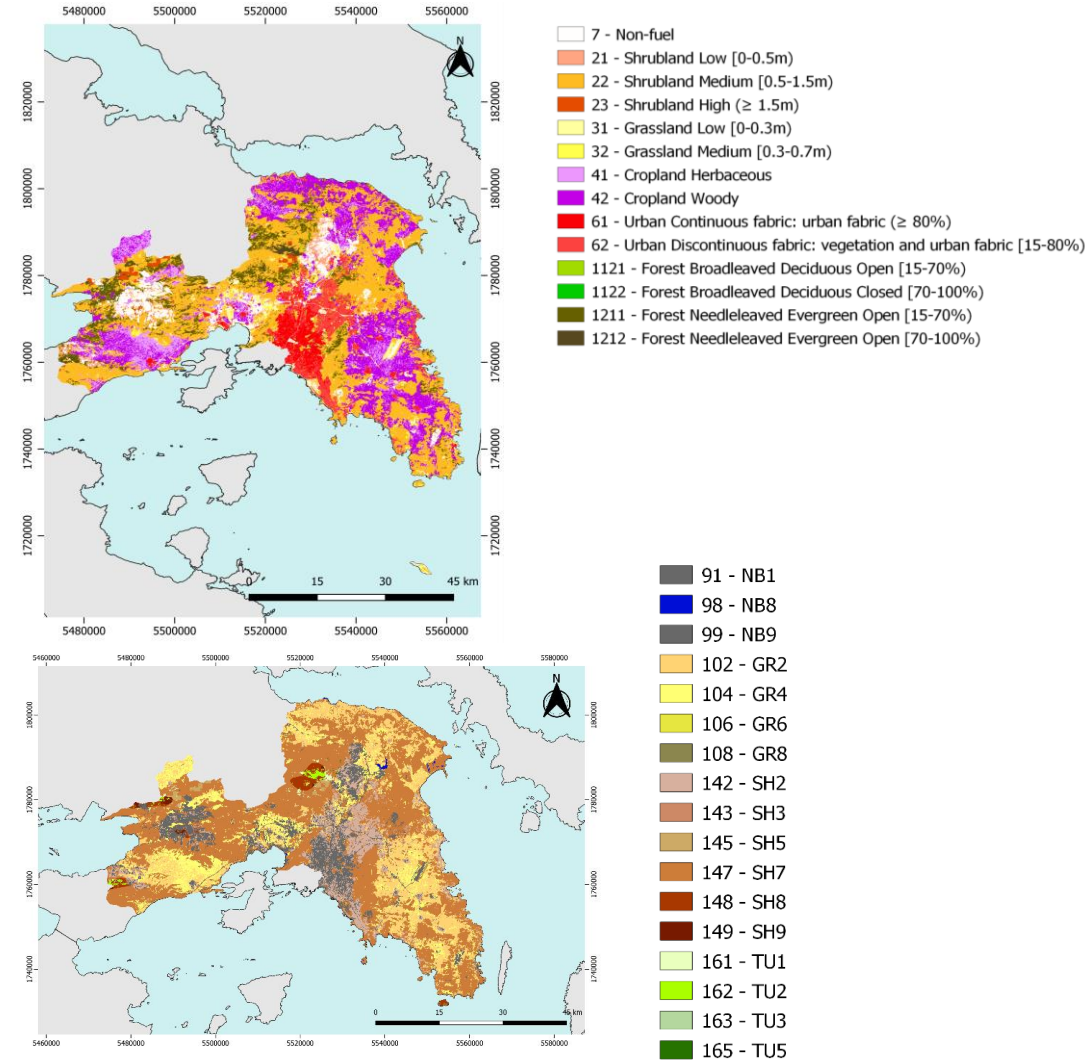
Main fuel types						Forest			Shrubland	Grassland	Cropland	Wetland	Urban	Non-Fuel
Leaf type		Broadleaf		Needleleaf		Mixed		Low	Low	Herbaceous	Tree	Continuous Fabric		
Phenology		Evergreen	Deciduous	Evergreen	Deciduous			Medium	Medium	Woody	Shrubland	Discontinuous Fabric		
Fractional cover (%)		Open [15-70 %]	Open [15-70 %]	Open [15-70 %]	Open [15-70 %]	Open [15-70 %]		High	High	Grassland				
		Closed [70-100 %]	Closed [70-100 %]	Closed [70-100 %]	Closed [70-100 %]	Closed [70-100 %]		Fuel Depth		Fuel Type				

First Level

Χαρτογράφηση τύπων καύσιμης ύλης (gOFFi)

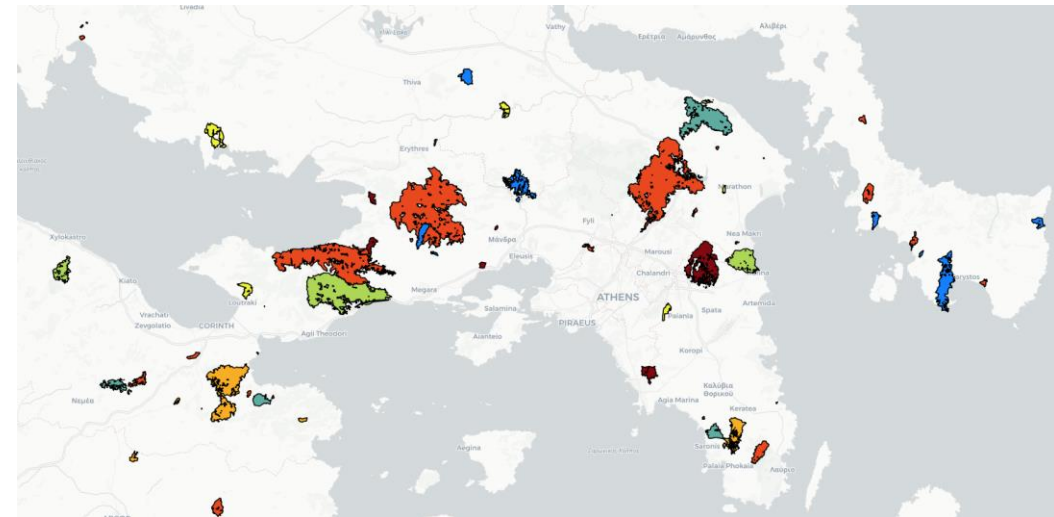
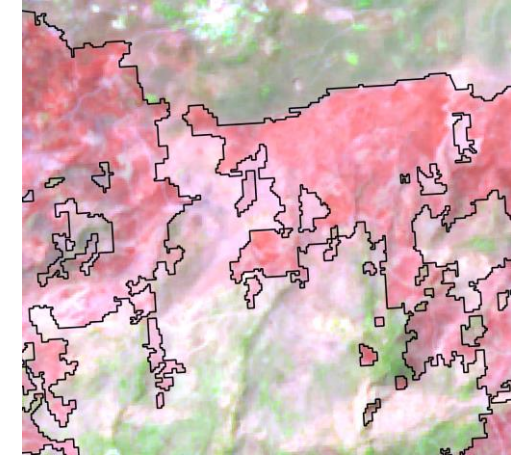
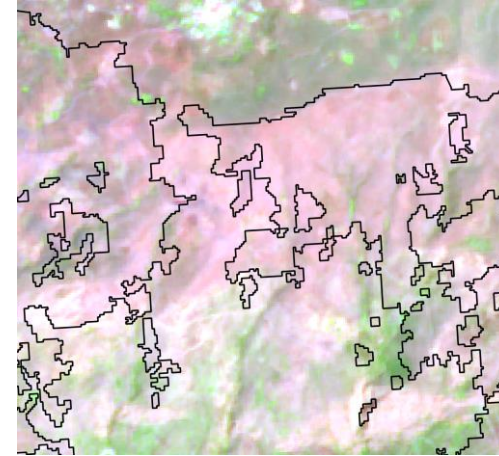
- Στο πλαίσιο του gOFFi η μεθοδολογία επεκτάθηκε:
  - Αξιοποίηση χρονοσειράς δορυφορικών δεδομένων Sentinel-2
  - Οι τύποι καύσιμης ύλης εναρμονίστηκαν με το σχήμα του ευρωπαϊκού προγράμματος H2020 FirEUrisk
  - Παράγονται χάρτες τόσο για τύπους καύσιμης ύλης όσο και για μοντέλα καύσιμης ύλης (μέσω κατάλληλης αντιστοίχισης), που μπορούν να χρησιμοποιηθούν άμεσα από μοντέλα διάδοσης πυρκαγιάς

Χαρτογράφηση καμένων εκτάσεων (OBAM)

- Βασίζεται στη ανάλυση ζεύγους δορυφορικών δεδομένων Sentinel-2 πριν και μετά την πυρκαγιά
- Αυτοματοποιημένος αλγόριθμος βασισμένος σε σύγχρονες τεχνικές μηχανικής μάθησης (machine learning)
- Από το 2016 εφαρμόζεται επιχειρησιακά για τη χαρτογράφηση όλων των σημαντικών πυρκαγιών στη χώρα
- Άμεση και ακριβής χαρτογράφηση
- Έχει δημιουργηθεί δίκτυο με εκπροσώπους από όλα τα δασαρχεία της χώρας, ώστε να λαμβάνουν τα δεδομένα άμεσα, αλλά και να αιτούνται τη χαρτογράφηση μικρότερων δασικών πυρκαγιών
- Σημαντική μείωση των απαιτούμενων μετακινήσεων & του κόστους, με ορθότερη οριοθέτηση της περιμέτρου της πυρκαγιάς

Χαρτογράφηση καμένων εκτάσεων (OBAM)

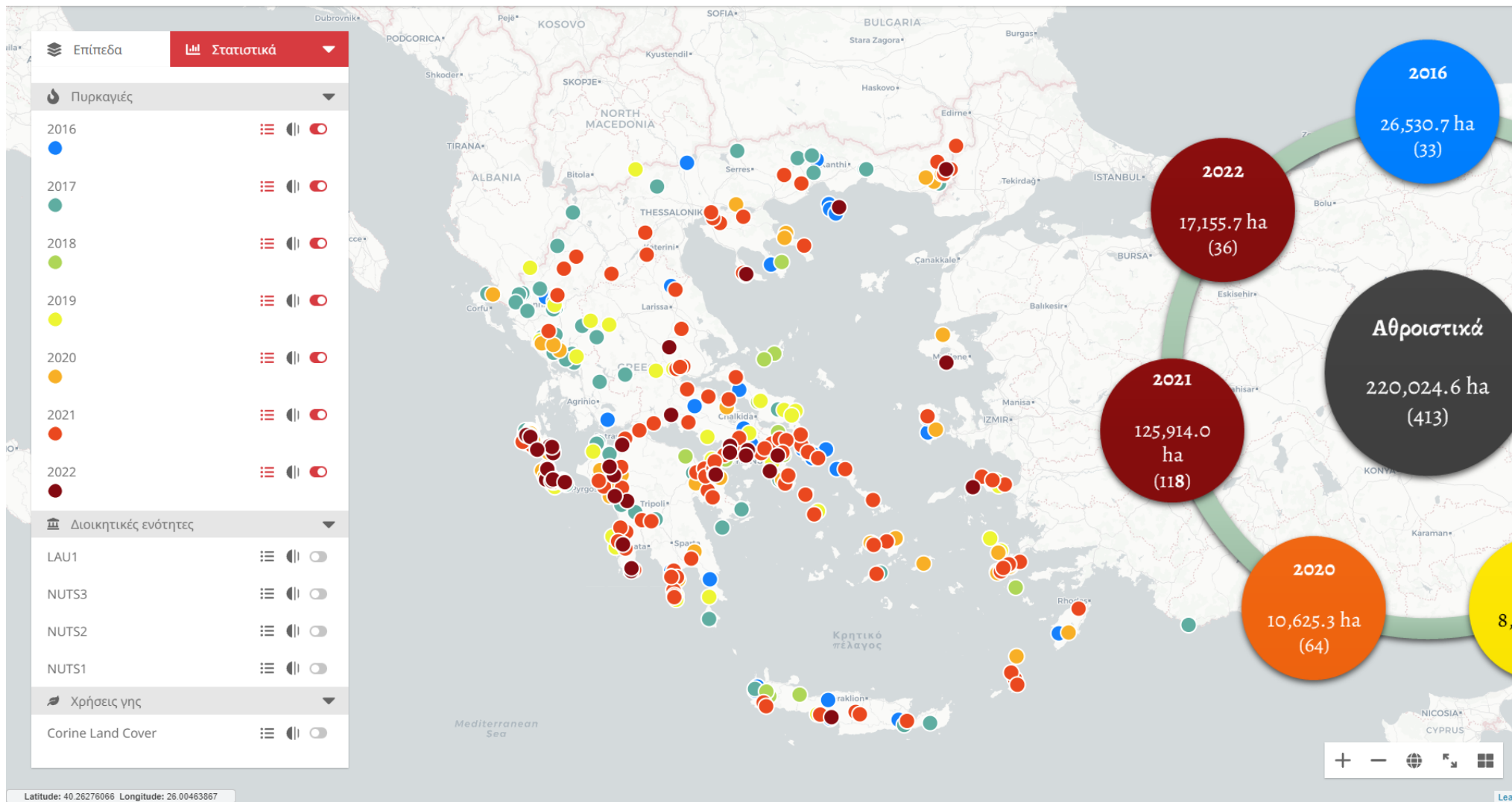
Χαρτογραφικά Δεδομένα Πυρκαγιών

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού,
Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση
Εθνική Υπηρεσία Δράσης
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

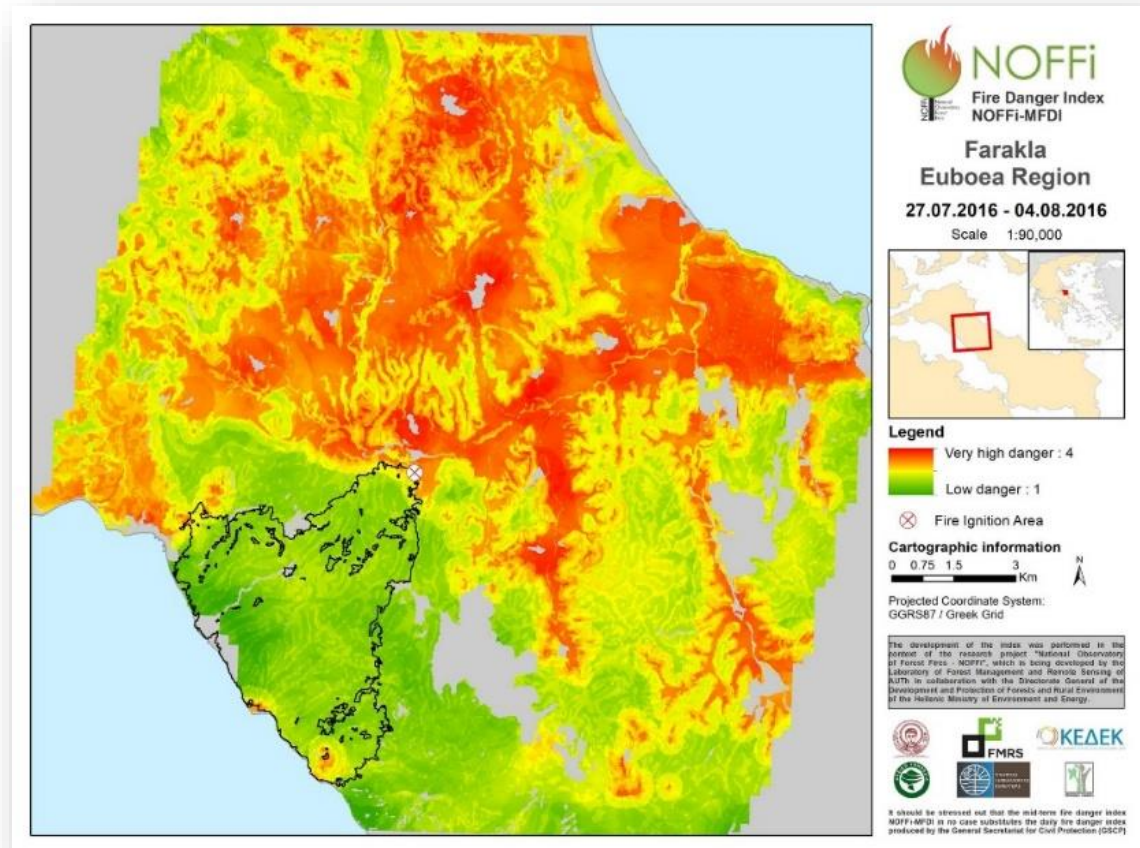
Πληροφορίες

Μεσοπρόθεσμος δείκτης κινδύνου έναρξης πυρκαγιάς (MFDI)

- Μεσοπρόθεσμες εκτιμήσεις (ανά 8 ημέρες), με έμφαση στον κίνδυνο έναρξης της πυρκαγιάς
- Χρήση δορυφορικών δεδομένων μέσης-χαμηλής χωρικής ευκρίνειας (MODIS, Sentinel-3 στο μέλλον) για την εκτίμηση ανωμαλιών στην περιεχόμενη υγρασία της καύσιμης ύλης (αποφυγή χρήσης μετεωρολογικών προβλέψεων)
- Χρήση επιπλέον γεωχωρικών επιπέδων που σχετίζονται με ανθρωπογενείς (απόσταση από αγροτικές περιοχές και οδικό δίκτυο) ή φυσικούς (τοπογραφία, κλίση, καύσιμα) παράγοντες έναρξης → συνδυασμός μέσω πολυκριτηριακής ανάλυσης

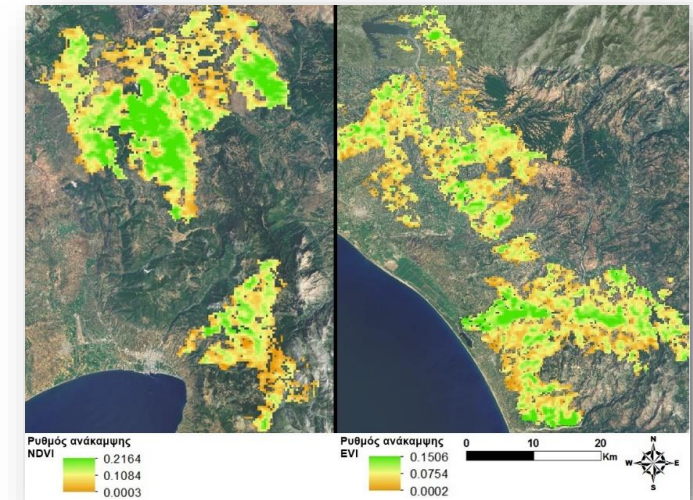
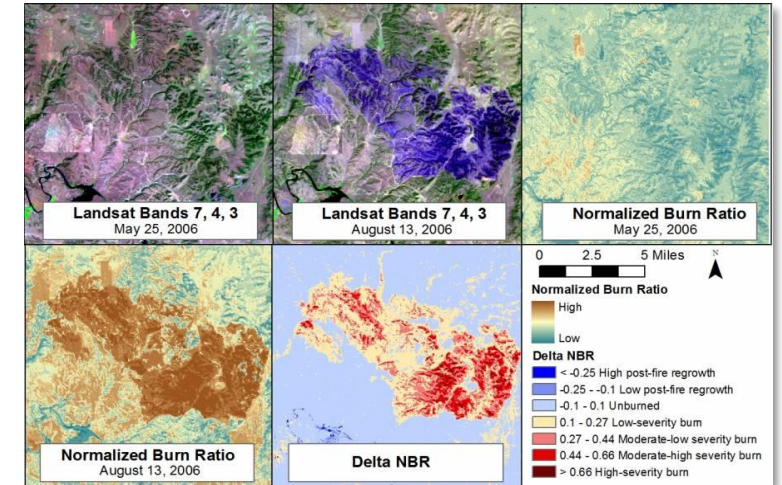

Σφοδρότητα καύσης & μεταπυρική εξέλιξης της βλάστησης

- Στο πλαίσιο του gOFFi υλοποιούνται επίσης μεθοδολογίες για:
  - Ποσοτικοποίηση των άμεσων επιπτώσεων των δασικών πυρκαγιών στο έδαφος και τη βλάστηση, μέσω της εκτίμησης της σφοδρότητας καύσης
  - Διαχρονική χωρική αποτύπωση και ποσοτικοποίηση επανεμφάνισης της βλάστησης εντός των περιμέτρων των καμένων εκτάσεων, μέσω χρονοσειρών δορυφορικών εικόνων Sentinel-2

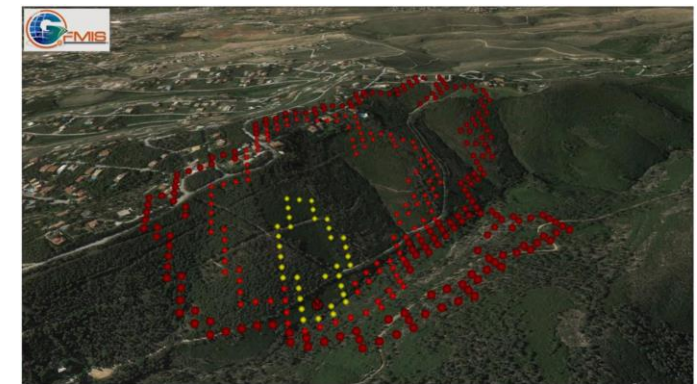
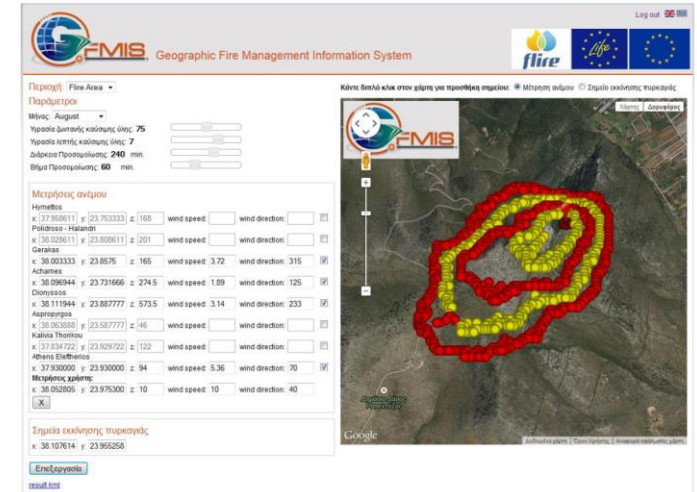

Μελλοντικές Επεκτάσεις

- Στο πλαίσιο συνεργασίας με το ΥΠΕΝ (μέσω ΠΔΕ), εκτός από τη χαρτογράφηση των καμένων εκτάσεων, υλοποιούνται παράλληλα:
  - Ανάπτυξη υπηρεσίας χαρτογράφησης καμένων εκτάσεων μέσω δορυφορικών εικόνων υπερυψηλής ανάλυσης από συστήματα μικρο-δορυφόρων (PlanetScore)
  - Ανάπτυξη μεθοδολογίας εκτίμησης καταστροφών σε αστικές περιοχές από δασικές πυρκαγιές
  - Δημιουργία σύγχρονης πλατφόρμας διαχείρισης και διάθεσης των υπηρεσιών, με διαβαθμισμένη πρόσβαση και δυνατότητα εξαγωγής στατιστικών
- Διερεύνηση δυνατότητας ανάπτυξης διαδικτυακής εφαρμογής **προσομοίωσης συμπεριφοράς πυρκαγιάς**, μέσω του προσομοιωτή G-FMIS

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Ευχαριστούμε!

<https://fmrs.web.auth.gr>

fmrs@for.auth.gr

igitas@for.auth.gr (Ι. Γήτας)

jstavrak@for.auth.gr (Δ. Σταυρακούδης)

ΠΡΑΣΙΝΟ ΤΑΜΕΙΟ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
& ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

ΕΠαΔαΠ
Εθνικό
Παρατηρητήριο
Δασικών
Πυρκαγιών